

Dohánygyár

X. évfolyam, 12. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1983. DECEMBER

Üdülési lehetőségek 1984-ben

A szakszervezeti bizottság megkapta az 1984. évre szóló SZOT-beutalókat, valamint döntés született az 1984. évi egyéb üdülési lehetőségeket illetően. Ezúton — még időben — szeretnénk dolgozóinkat tájékoztatni a lehetőségekről, hogy ennek megfelelően alakítsák szabadságukat. A SZOT-beutalókon kívül változatlanul lehetőség van Ábrahámhegyen üdülni és sátorozni, a csehszlovák partnerekkel megállapodtunk a pocsuvaldói cseréüdülés lehetőségéről és a dolgozóink körében folytatott közvéleménykutatás eredményeként Zalakaroson fogunk üdülni bérelni. A beutalókat az alábbiakban részletesen ismertetjük. Üdüléssel kapcsolatban felvilágosítást Varga Károlyné üdülési felelős ad, ugyancsak nála lehet az igényeket is bejelenteni.

1984. évi SZOT beutalók:	
1984. jan. 11.—jan. 24-ig	Hajdúszoboszló gyógy. házaspár 1680 Ft
Sopron, házaspár + 1 gyerek	25-ig 2240 Ft
1984. jan. 31.—febr. 20-ig	Hajdúszoboszló gyógy. házaspár 2100 Ft
Siófok szanatórium, egyéni	1984. szept. 25.—szept. 30-ig 1500 Ft
	1984. szept. 25.—szept. 30-ig 924 Ft
1984. febr. 1.—febr. 14-ig	Alduna, egyéni nő 1500 Ft
Hajdúszoboszló, házaspár + 1 gyerek	1984. szept. 26.—okt. 9-ig 1500 Ft
	Hévíz, egyéni gyógy. 840 Ft
1984. márc. 1.—márc. 15-ig	1984. okt. 4.—okt. 17-ig 2240 Ft
Lengyelország, egyéni	Hajdúszoboszló, gyógy. házaspár 1680 Ft
1984. márc. 14.—márc. 27-ig	1984. okt. 10.—okt. 23-ig 840 Ft
Rózsadomb, házaspár	Hévíz, gyógy. egyéni 840 Ft
1984. márc. 14.—márc. 27-ig	1984. okt. 31.—nov.13-ig 2240 Ft
Sopron, házaspár	Gyula, gyógy. házaspár 2240 Ft
1984. márc. 15.—márc. 28-ig	
Budapest, egyéni	1984. nov. 21.—dec. 4-ig 840 Ft
1984. márc. 29.—ápr. 11-ig	Hévíz, gyógy. egyéni 840 Ft
Galyatető, egyéni	1984. nov. 30.—dec. 13-ig 840 Ft
1984. máj. 4.—máj. 17-ig	Nagymaros, házaspár 840 Ft
Nagymaros, egyéni	1984. dec. 13.—dec. 26-ig 1680 Ft
1984. máj. 25.—jún. 7-ig	Mátraháza, házaspár 1680 Ft
Csopok, házaspár	
1984. máj. 31.—jún. 13-ig	
Balatonlelle, egyéni	
1984. máj. 31.—jún. 13-ig	
Hajdúszoboszló gyógy. házaspár	
1984. jún. 20.—júl. 3-ig	
Hajdúszoboszló család + 1 gyerek	
1984. júl. 12.—júl. 25-ig	
Hajdúszoboszló család + 1 gyerek	
1984. aug. 16.—aug. 29-ig	
Leányfalu család + 1 gyerek	
1984. aug. 24.—aug. 30-ig	
Szántód, házaspár + 1 gyerek	
1984. aug. 31.—szept. 6-ig	
Szántód, házaspár + 1 gyerek	
1984. szept. 5.—szept. 18-ig	
Mátrafüred, egyéni	
1984. szept. 12.—szept. 25-ig	

Hírek

Cigarettesztelésre gyűlt össze újra vállalatunknál a cigarettázók városi fogyasztói tanácsa, ahol a kísérleti ventilációs Sopianae termék két változatát minősítették a megjelentek. Sor került emellett a Pécsi Sörgyár három új, diabéteszes üdítőitalának véleményezésére is. Ez a fajta kezdeményezés jó visszhangra talált. A találkozón olyannyira sikerült felkelteni vendégeink figyelmét vállalati tevékenységünk iránt, hogy kérésükre azóta már üzemlátogatás keretében is megismerkedhettek cigarettagyártási technológiánkkal.

A magyar sajtó napja alkalmából Irimi Sándor igazgató elvtárs az ünnepélyes szerkesztő bizottsági ülésen a vállalati újság érdekében legeredményesebben tevékenykedő szerkesztő bizottsági tagok és cikkíró dolgozók részére 14 000 Ft jutalmat osztott ki.

CENTRUMVÁSÁR

Ismét Centrumvásár volt gyárunkban, november 16-án, a tornateremben. A korábbi sikereken, az eredményes vásárlás lehetőségén felbuzdulva megint csak nagy volt az érdeklődés, különösen az olcsó takarók akadtak gyorsan vevőre.

MÉTE

A bér- és jövedelem-szabályozásról

A MÉTE Közgazdasági Szakosztálya előadást rendezett az 1983-ban bevezetett bér- és jövedelem-szabályozás eddigi tapasztalatairól az élelmiszeriparban.

Krucsei Balázs (a MEM főosztályvezetője) az I.—III. n. éves tényszámok alapján számítható mutatókról és az év végére várható nyereség, árbevétel és bérfejlesztési lehetőségekről beszélt.

Az élelmiszeripari vállalatok jövedelmességére 1981. év óta állandóan csökken, előre láthatóan ez a tendencia még a jövő évben is folytatódni fog. A belföldi árakban az árbevétel arányos nyereség szintén csökkenő tendenciát mutat.

Az export — bár szükséges és elengedhetetlen a kivitel — mind a tőkés, mind a szocialista relációban csökkenő jövedelmességű.

Eppen az előző tényzők hatására az élelmiszeripar önfelújító képessége csökken.

Az iparágban jelentősebb béremelésre nincs lehetőség, a vállalatok a bérfejlesztés adóterheit nem tudják vállalni. Előreláthatóan 0,3—0,5% adóköteles bérfejlesztést hajtanak végre az élelmiszeripari vállalatok, ami a bázis bérszínvonalhoz viszonyítva 3—3,2%-os növekedést jelent átlagosan.

Lezárják a Dohány utcát

Hol parkoljunk?

Lapunk megjelenésével egyidőre tehető a Dohány utca teljes szélességben való lezárása a gépkocsiforgalom elől. Erre a területre az új üzemszarnok építéséhez, mint felvonulási-rakodási területre van szükség, de szükségessé teszi a forgalmelterelést az úttest felett üzemelő toronydaru is. A toronydaru telepítése megkezdődött, az utca északi oldalán a járda és az úttest közt húzódik a lezárt terület kerítése.

A forgalom elterelése, a területnek az építő részére való átadása az engedélyezési procedúra befejeztével december második felétől várható és ez az állapot a jövő év végéig fog tartani. Az utca hiánya nem érinti a gyalogosan közlekedőket, hisz az utca északi oldalán megfelelően, védve a járókelők biztonságát,

a járda szabad közlekedésre biztosított lesz. A vállalat teherforgalma a jelenlegi főkapun kívül, a kisállomásnál lévő kapunál létesítendő teherportálra is biztosított.

Hátrányt a Dohány utca funkcionális hiánya a gépkocsival közlekedők részére jelent. Ők a gyári parkoló ideiglenes elvesztése után, most a porta környékéről is kiszorultak, parkolás céljára mintegy egy évig számukra a környező utcák és a Rendőrség, és a Kisállomás közti meglehetősen nagy szabad terület maradt, ahonnan az óvoda, bölcsőde is jól megközelíthető. Mivel a régi, kényelmes parkolásunk 1985. elejéig a múlté marad, az ezután is kitartóan autótól közlekedő dolgozóink türelmét kell kérnünk, az utca forgalmának megnyitá- saig, ill. a gyári parkolók viszaállításáig.

Kellemes karácsonyt, boldog új évet kívánunk gyárunk minden dolgozójának!

Az 1983. év befejező munkanapjaiban élünk. Dolgozóink már a karácsonyi ünnepekre, az óévtől való búcsúzásra és az új év köszöntésére készülnek.

A vállalat is újabb, sikeres gazdasági évet mondhat magának. Bár a számadás ideje még nincs itt, de elmondhatjuk, hogy a vállalat megfelelt az önmaga által támasztott követelményeknek, megfelelt saját hagyományainak, betöltötte azt a szerepet, amelyet a magyar társadalom elvár tőle. Teljesítettük azt, amit tervezünk, közben volt erőnk fejleszteni, felkészülni a magasabb feladatokra.

Vezérgyártmányunk — a Sopianae, melyet kizárólagosan mi gyártunk — fogyasztói kedveltsége tovább nőtt. 1982. évhez képest 1983-ban 15 százalékkal növekedett meg az eladott mennyiség.

Több oldalú erőfeszítéseket tettünk az exportpiacon való megjelenés érdekében. Bár ez évi erőfeszítéseinket siker még nem koronázta, de lényegesen közelebb jutottunk a célhoz. Soha korábban ilyen nagyszabedben nem hajtottunk végre gyártmányfejlesztéseket. Ma már tudunk olyan cigarettafelkészítési és nikotintartalmatlanítási eljárásokat is gyártani, amelyek a jövőben — úgy az export, mint a hazai ellátásban — egyaránt jelentkezni fognak.

Sikerrel oldottuk meg azokat a fejlesztési feladatokat, amelyek a jövő nagyobb feladatainak teljesítéséhez szükségesek. Jövő évben többet, jobbat kell termelnünk, mint idén. Dicséretes az a becsület, szorgalmas munka, amellyel dolgozóink ez évi eredményeinket megalapozták, mégis meg kell állapítani, hogy a jövő évi feladatokhoz több kell szorgalomból, hozzáértésből, fegyelemből, összefoglalóan: hatékonyságból.

Nyereségsszínvonalunkat csak a költségek módszeres csökkentésével tudjuk tartani. Szélesebbé kell tennünk a költségvetésünket a termelés minden egyes szakaszában. Ösztönözöinket úgy kell alakítani, hogy a dolgozók figyelmét fokozottan az önköltség javítására irányítsák.

Az önköltségi munka mellett természetesen nem szenvedhet hátrányt a minőségi és mennyiségi munka sem, hiszen a

piac értékétét a minőség alakulása igen érzékenyen befolyásolja. A mennyiség viszont meghatározza a vállalat részesedését a hazai piacból. Nem engedhetjük meg azt, hogy a piacon bármilyen vonatkozásban visszavonuljunk!

A jövő év sok, eddig kevésbé alkalmazott, új módszert kíván tőlünk. Erre folyamatosan fel kell készülnünk és csak így leszünk képesek magasabb, bővítettebb szinten megismételni azt a gazdasági folyamatot, amelyet évek óta mind magasabb szinten sikerrel gyakorlunk.

1983. év úgy teljesült, sőt jobban, mint ahogyan azt megterveztük. Következésképpen terveink során helyesen alapoztuk dolgozóink hozzáértésére, szorgalmára, felelősségtudatára.

A jövő év sokrétű feladatait, hasonlóan a múlt évhez, több oldalú párbeszéd alapján fogjuk meghatározni. Minden dolgozónk véleményére szükségünk van, hiszen az éves terv úgy válik igazán emberi tényezővé, ha az nem csupán a vállalat vezetése, hanem a dolgozók cselekvésének terve is. Akkor válik igazán közös programmá, ha annak létrehozásában a vállalat minden dolgozója részt vesz. Hagymánnyá vált már vállalatunknál, hogy a feladatokra kollektívan készülünk fel. A kollektív bölcsesség mindig jobban — egyaránt jelentkezni fognak.

Sikerrel oldottuk meg azokat a fejlesztési feladatokat, amelyek a jövő nagyobb feladatainak teljesítéséhez szükségesek. Jövő évben többet, jobbat kell termelnünk, mint idén. Dicséretes az a becsület, szorgalmas munka, amellyel dolgozóink ez évi eredményeinket megalapozták, mégis meg kell állapítani, hogy a jövő évi feladatokhoz több kell szorgalomból, hozzáértésből, fegyelemből, összefoglalóan: hatékonyságból.

Nyereségsszínvonalunkat csak a költségek módszeres csökkentésével tudjuk tartani. Szélesebbé kell tennünk a költségvetésünket a termelés minden egyes szakaszában. Ösztönözöinket úgy kell alakítani, hogy a dolgozók figyelmét fokozottan az önköltség javítására irányítsák.

A VÁLLALAT VEZETŐSÉGE

Nyilvános pártnap a Dohánygyárban Tájékoztató a nemzetközi helyzetről

Válaszok lapunknak

Ha ma azt a kifejezést halljuk: nemzetközi helyzet, óhatatlanul beugrik tudatunkba a háború és a béke fogalma. Az a nagy kérdés foglalkoztatja a világ népeinek többségét, hogy miként őrizhet meg a béke abban a helyzetben, amikor ma soha nem látott méretekben növekszik a tömegpusztító fegyverek arzenálja.

A jelenlegi nemzetközi helyzetről adott tájékoztatót Rózsahegy István elvtárs, a Baranya megyei PB. párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője, a vállalatnál november 22-én megtartott nyilvános pártnap keretében.

Tájékoztatójában többek között beszélt a rakételepítésről, a Karib-tenger térségében zajló eseményekről, a közelkeleti helyzetről és a genfi tárgyalásokról, mint olyan körülményekről, amelyek a nemzetközi helyzet feszültségének növekedéséért felelősek.

A feszült helyzet következménye a nyugat és kelet kapcsolatainak gyengülése.

Felsorolta azokat a lehetőségeket, amelyek a továbbiakban az enyhülés irányában hathatnak. Pontosán körvonalazta, hogy miként kényszerül a Szovjetunió arra, hogy az egyensúly fenntartása érdekében ellentételezze a nyugati országokban megkezdett USA rakételepítéssel kialakuló és az egyensúlyi helyzetet veszélyeztető tömegpusztító fegyver felhalmozását.

Az előadás után Rózsahegy elvtárs vállalkozott arra, hogy feltett kérdéseinkre lapunk olvasói számára válaszoljon.

— Miben látja a nyilvános pártnapok jelentőségét, figyelemmel arra, hogy számos hírközlő eszközön (újság, rádió, tv) keresztül a külpolitikai kérdésekben temérdek információhoz juthat mindenki.

— Talán azzal kezdeném, hogy a párt továbbra is tartja magát ahhoz az elvhez, hogy az emberekkel nyíltan, őszintén kell beszélni. Tulajdonképpen ennek a megvalósítására kialakult módszerek közé tartozik a pártnap is. Évente ismétlődő feladatunk, hogy mind belső gazdasági életünkről, mind a nemzetközi helyzetről pontos tájékoztatást adjunk. Most különlegesen fontos — éppen a nemzetközi feszültségre tekintettel, mivel ez foglalkoztatja az embereket — hogy a felvetett kérdésekre a megfelelő választ megadjuk és lehetőséget biztosítsunk arra, hogy ez személyes beszélgetés keretében bonyolódjék.

Fontos az is, hogy tájékoztatást adjunk arról is, mit lehet tenni és mit tesz a szocialista táborba tartozó országok közössége, élen a Szovjetunióval, a fegyverkezés; hajsza ellen, a nyugat és kelet között lévő gazdasági kapcsolatok normalizálásáért.

Végül is megemlítem, hogy a nyilvános pártnapok most szervesen összekapcsolódnak a

sadalmi rendszer létének szükségességét és valóságosságát. Ehhez kapcsolódóan meg kell értetnünk, hogy a szocializmus vezető útnak az a szakasza, amiben ma élünk, nem jelenti a gondtalan, munkanélküli társadalmi rendet. Ez egy küzdelmes utat jelent, azaz a kapitalista társadalmi rendtől eltérő, lényeges különbséggel, hogy a társadalmi problémák megoldása emberibb, az önmegvalósítás lehetőségétől jobban biztosított.

A szocialista társadalmi rend lényegéből fakadóan a fejlődés magasabb fokán képes lesz arra, hogy mind minőségben, mind hatékonyságban felülmúlja a kizsákmányolás talaján álló rendszereket, ezért a szocializmus társadalmi rendjének építésében most egyik legfontosabb tennivaló az ideológia erősítése.

békéért való megmozdulásokkal, amilyenek például a békegyűlések voltak.

A mi társadalmunk véleményét is ki kell fejezni a béke kérdésében. Az élő beszéd szerepe rendkívül fontos a tömegkapcsolatok bővítésében is.

— Milyen területeken tartja szükségesnek az ideológiai

Rózsahegy István tájékoztatóját tartja

propaganda lokozását, hiszen köztudott, hogy a megnehezült viszonyok között mindig nagyobb annak a veszélye, hogy telerősödhetnek bizonyos ellenséges megnyilvánulások?

— Először is: a mi véleményünk az, hogy a nemzetközi helyzettel kapcsolatos fő irány a béke megőrzése, a békés úton való fejlődés biztosítása, tárgyalásokkal, párbeszéddel és nem fegyverekkel! Mint-hogy az USA és szövetségeseinek véleménye eltér ettől, vagyis szerintük a béke megőrzése a fegyverkezés fokozásával érhető el, ezért nekünk világosan meg kell magyaráznunk, hogy miért kényszerülünk akarataink ellenére mi is a fegyverkezés fokozására.

Másodszor: felerősödtek olyan nyugati teóriák, amelyek megkérdőjelezzik magának a szocializmusnak a létét. Ezért fontos tisztázni és tudatosítani a szocializmusnak, mint tár-

— Annak ismeretében, hogy a gazdasági lét a meghatározó, mégis mi kell érteni az ideológia elsődlegességén?

— Ennek a lényegét nemrégiben Lvovban tett látogatásom során értettem meg. Ez az ideológiai „elsődbség” tulajdonképpen azt jelenti, hogy az emberek fejében kell rendet teremteni. A szocialista társadalomban „embernek lenni” az egyik legfontosabb követelmény. „Embernek lenni” pedig helytállást jelent mind a munkában, mind az otthoni életben, erkölcsi értelemben és a jobbra törekvésben egyaránt. Az emberi helytállással lendíthető fel és teremthető meg az a bizonyos meghatározó gazdasági alap is. Ebben az értelemben van jelentősége az ideológiai elsődbségnek és ezért szükséges az ideológiai propaganda fokozása.

— Köszönöm a beszélgetést! dr. Simon Gyuláné

A nyilvános pártnap hallgatóságának egy része

A gazdasági szabályozók változásáról

A gazdasági szabályozásban 1984-re újabb módosításokkal kell számolniuk a vállalatoknak.

A változások előreláthatólag jobban segítik majd az 1984. évi népgazdasági terv célkitűzéseinek megvalósítását, vagyis kedvezőbb feltételeket teremtenek a külgazdasági egyensúly javításához, a vállalatok teljesítményeinek növeléséhez.

A jövedelemszabályozásnak nagy problémája, hogy két — látszólag egymásnak ellentmondó — követelményt kell egyidejűleg kielégíteni, nevezetesen:

— **vállalati önállóság szélesítése, piaci hatások érvényesítése,**

— **a jövedelmek bellődi felhasználása a tervekben megjelölt keretek között alakuljon.**

Ez a két követelmény tulajdonképpen azt jelenti, hogy a gazdaságirányítás távlati fejlesztési elképzeléseibe szervezeten illeszkedjenek a gazdaságkodók azzal, hogy a vállalatok kiáramló vásárlóereje megfeleljen az egyensúlyi követelményeknek.

Ezzel egyidejűleg továbbra is kiemelt feladat a nemzetközi fizetési helyzetünk javítása és megszilárdítása.

E célok teljesítése érdekében, a jövedelemszabályozást az eddigiekhez képest, alapvetően nem kellett megváltoztatni. A módosítások a ma működő rendszer keretein belül valósulnak meg.

A változások a termelői árak rendszerére, a vállalati jövedelem- és keretszabályozás egyes elemeire koncentrálnak. Nagyobb követelményeket támasztanak a vállalati hatékonyság javítása terén, egyes területeken szélesítik a vállalati cselekvési szabadságot, segítik a vállalatok alkalmazkodását a változó feltételekhez.

Mit is jelentenek ezek a változások? Melyek ezek konkrétan?

Nyereségadózás, érdekeltégi alapok képzése és felhasználása témakörben több változás lesz.

A vállalatok az elszámolás alapjait szolgáló nyereségükből — a 15%-os városi és községi hozzájárulás levonása után — **nyereségtartalékokat képezhetnek.** Ez a tartalék tehát még az adózás előtti nyereségből képezhető, s majd csak akkor kell az általános nyereségadót megfizetni, ha felhasználásra kerül. (A felhasználás módján az adózatlan nyereség kiegészítése lesz.)

A jóléti és kulturális alapok képzése lényegében változatlan, továbbra is a különféle ráfordítások között kell elszámolni.

Az érdekeltégi alapok 1984. évtől kezdődően csupán fejlesztési és részesedési alapra oszlanak, valamint lakásépítési alapot is képezhet a vállalat. Megszűnik a kötelező tartalékalap-képzés. Eredeti elképzelések szerint (1968. óta létezett) a vállalati kockázattal járó vállalatot támogató volna alá. Azonban az a tény, hogy zárolt számlán kellett tartani, felhasználását pedig szigorú központi előírások korlátozták, sokkal inkább a vásárlóerő szabályozásának eszközévé tet-

Előnyben a megújulásra képes vállalatok

te. Képzésének mértéke mindig ahhoz igazodott, hogy a felhasználható vállalati fejlesztési alapokat mennyire kellett korlátozni.

Miután továbbra is cél a beruházási vásárlóerő mérséklése, nem volt elkerülhető a forrásszűkítő intézkedés. 1984-ben ismét zárolt számlára kell befizetni a képzett fejlesztési alap 90%-át. Ezen túlmenően, további 13%-ot, egy ún. „Intervenció Alap” számlára kell befizetni. Összesen tehát a képzett fejlesztési alap 22%-át elvonja a költségvetés.

A részesedési alap képzésénél és felhasználásánál új vorás, hogy az újítási díj és az újítással kapcsolatos közreműködői díj forrása 1984-től az adózott nyereség lesz (és nem a részesedési alap, mint eddig), hasonlóan a magasabb vezetőállásúak prémiumához és jutalmához.

Lényeges eleme a jövedelemszabályozásnak a társadalombiztosítási járulék 10%-kal való emelése (40% lesz). Az intézkedés hatása kettős, egyrészt az élömléki költségeit tovább emeli — ezzel a létszámgazdálkodást javítja és elősegíti a gyorsabb technikai haladást — másrészt a társadalombiztosítási költségvetés hiányát csökkenti (táppénz, nyugdíj, családi pótlék stb.).

Az amortizációs kulcsokat is érinti az 1984. évi szabályozás-változás. Egyszerűsödnek a normák, a gépekre vonatkozó kulcsokat összevonják.

Mindenkit érdeklő téma a munkabér-kiegészítéssel kapcsolatos változás. Főbb szabályok a következők:

— a munkabér-kiegészítés mértéke 310,— Ft;

— a bértkiegészítés arra a hónapra jár, amelyre a dolgozó munkabérére (táppénzre, munkadíjra, terheségi-gyermekágyi segélyre) jogosult;

— a bértpótlék akkor is jogosult a dolgozó, ha a munkaviszonya csak a hónap egy részében állt fenn;

— a bértpótlék a személyi pótlékok között kell nyilván tartani és a munkabér részének kell tekinteni;

— a bértpótlékok a munkajogi átlagkereset számításánál nem lehet figyelembe venni.

A Minisztertanács foglalkozott a vállalatok kategóriába sorolásával (Kiemelt „A”, „B” kategória), valamint a fizikai és nem fizikai foglalkozásnak besorolásával. Új bértarifa-rendszer lépett életbe. Az új bértarifa-rendszer megállapítása azonban csak lehetőség, s a vállalatok az egyébként érvényes bérszabályozás keretei között élhetnek vele.

A bérszabályozás 1984-ben nem változik alapvetően. Vállalatunk a jövő évben is 2,7%-os bérfelértékelést valósíthat meg.

A szabályozás módosítások, nehezülő feltételek között is előnyben részesítik azokat a vállalatokat, amelyek újítani tudnak, a gazdaságosságot javítják, hatékonyságukat növelik.

Simon Éva

A minőségről

Már hagyományossá vált, hogy lapunkban negyedévenként rövid tájékoztatást adunk kiemelt termékünk minőségéről. Ez alkalommal a III. negyedévi, illetve az I.—III. negyedévi minőségmutatóval szeretnénk érzékeltetni a Sopianae cigaretta minőségi meg-

felelését, illetve összehasonlítást teszünk termékünk, s az ipar más termékeinek minőségi tulajdonságai között. Tesztük ezt a szokásos számszerű, táblázatos összeállítás bemutatásával, bázishoz viszonyítottan, gyárak szerinti megkülönböztetéssel:

Vállalat	III. n. év		I.—III. n. év	
	1982	1983	1982	1983
Debrecen	3,81	3,84	3,80	3,84
Pécs	3,00	3,77	3,79	3,78
Eger	3,78	3,76	3,76	3,74
Sáújhely	3,73	3,75	3,69	3,74
Ipari össz.:	3,78	3,78	3,76	3,78

A vállalatok saját minősítése szerint vállalatunk termékével az ipari átlag minőségi szintet képviseli.

A KML vizsgálati szerinti minősítés a következő képet mutatja az iparban:

Vállalat	III. n. év		I.—III. n. év	
	1982	1983	1982	1983
Debrecen	3,35	3,81	3,57	3,78
Pécs	3,82	3,63	3,55	3,63
Eger	3,34	3,66	3,46	3,41
Sáújhely	3,50	3,30	3,32	3,20
Ipari össz.:	3,47	3,57	3,47	3,52

A hatósági intézetek és a KML minőségi kifogásai I.—III. n. évben a következő meg-

oszlást mutatják vállalatonként:

Vállalat	MEVI		KML		Bevizsgált tétel:	
	I.—III. n. év	1982	1983	1982	1983	1982
Debrecen	5	—	2	1	36	36
Eger	16	11	1	5	46	42
Pécs	12	7	5	5	36	36
Sáújhely	21	19	7	4	41	38
Ipari össz.:	54	37	15	15	159	152

A hatósági intézetek kifogásolási aránya csökkent a tárgyidőszakban, ugyanakkor a KML esetében szinte változatlan ez az arány, az iparban kevesebb bevizsgált tételre.

Továbbra is törekedni kell a minden tételre vonatkozó, szabványos minőség biztosítására.

dr. Kiss Elemérné

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkesztő a szerkesztő bizottság

Felelős szerkesztő: dr. Simonné dr. Bernáth Erika

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Braun Károly

Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Farkas Gábor mb. Igazgató

Társadalmi műszak

Segítség az alacsony nyugdíjjal rendelkezőknek

Nagyon nehéz, a termelési főosztály dolgozói számára különösen fárasztó időszak volt az október–november hónap. Ekkorra esett az előre eltervezett – az időpontnak a dolgozókkal történő egyeztetése után – a kommunista műszak, és esetenként túlórázásokra is szükség volt.

Ilyen előzmények után került sor november 18-án és 25-én éjjel **társadalmi műszakra** a termelésben. A brigádok társadalmi munkavállalásainak hasonló jellegű teljesítése idáig az igény a brigádok részéről már korábban is felmerült. A mostani társadalmi műszaknak a vállalat termelési érdekeit is figyelembevéve nem volt akadály, nem kellett attól félni, hogy raktárra termelnek. A társadalmi műszakra való felhívást, az előkészítési Ady brigád kezdeményezte. Az elgondolás a brigád részéről az volt, hogy a társadalmi műszak termeléséért járó bérüket hasznos célra kívánják felajánlani.

A felhívás és a tervezett társadalmi műszakok ideje között elég rövid idő állt rendelkezésre, hamarosan mégis csatlakozott annyi brigád a felhíváshoz, hogy megkezdhető a „szervezkedés”. A brigádvezetők, szakszervezeti bizalmiak – tagjaikkal egyetértésben – döntöttek el, hogy milyen célra fordítsák társadalmi munkájuk bevételeit. Több lehetőség közül választva, végül a vállalat alacsony jövedelmű nyugdíjasainak megsegítése mellett döntöttek. Ezt az elhatározást az szb is támogatja, ugyanis – mint elmondották – nagyon kevés helyen tudnak a nyugdíjasok támogatásának erről a módjáról.

– Szeretném, ha elmondaná azt, hogyan reagáltak a

dolgozók erre a felajánlásra.

– Nagyon érdekes volt – mondja Gábor Lászlóné termelési osztályvezető –, hogy amikor ismertté vált az, hogy a bevételt nyugdíjasainknak szánjuk, újabb jelentkezők kívántak részt venni a társadalmi munkában. Ez mutatja azt is, hogy az emberek humánus, nemes cél érdekében könnyen mozgósíthatók. A nyugdíjasok helyzete mindenki előtt ismert, így egy ilyen cél érdekében még a fáradtabb emberek is szívesen jöttek dolgozni, hiszen tudták, hogy munkájuk ellenértéke biztosan jó helyre kerül. Fontosnak tartom, és örülök annak, hogy a dolgozóktól jött ez a kezdeményezés. Nekünk, csupán a munka szervezésében kellett segítenünk, hiszen nagyon rövid volt a rendelkezésünkre álló idő. Ezért is szeretném azt kérni a brigádoktól, hogy ha hasonló felajánlásokat kívánnak tenni a jövőben, akkor azt időben tegyék.

– Ezzel a többletmunkával teletűzdelt időszakban mennyire volt nehéz „összehozni” a létszámot?

– Nálunk a csomagolásban hamar összeállt a létszám – kezdi Budai Sándorné, a Május 1. brigád vezetője. – Teljes gépszemélyzetek jelentettek a társadalmi munkára. Tulajdonképpen a gyártás igényeire alakítottuk ki a mi létszámunkat.

– És a filtergyártásnál? Ugyanis ez a hely nem volt köve a gyártási létszámhoz.

– Én a műszakvezetőtől értesültem erről a felhívásról – mondja Varga Lajos –, és még abban a műszakban kialakult a létszámunk. Ez egy összekapott csapat, nem kellett senkit noszogatnom vagy meggyőznöm. Mindenki megértet-

te, hogy miről van itt szó, pedig mi a társadalmi munkaóra-vállalásunkat már az I. félév folyamán teljesítettük. Fráziának hangzik, de éreztük, hogy ott van a helyünk...

– Úgy tudom, hogy végig nagyon jó volt a hangulat és mindenkinek teljes erőbedobással dolgozott, pedig a nagy többség aznap már ledolgozta a 8 órát. Most a társadalmi műszak után ezért kérdezem, hogy mitől volt ez más, mint a többi?

– Gondolkodtam ezen már én is – mondja Varga Lajos –, de nem tudtam rájönni az okára. Valahogy már a kezdésre adott volt a jó hangulat. Jókévdűen dolgoztunk, és ilyen légkörben többre képes mindenki. A műszakban fizikai munkát végeztek vezetőink is, de úgy hallottam, hogy a többi osztályon is hasonló volt a helyzet. Lehet, hogy ez is hozzájárult az oldottabb hangulathoz.

– Nálunk is végig a jó hangulat volt a jellemző – meséli Budainé –, meghozta annyira, hogy hajnalban, a műszak után még együtt maradtunk egy rövid időre. A filterosztályon is hasonló lehetett a helyzet, mert ők még mindig bent voltak, amikor mi már hazaindultunk.

– Igen, tartottunk egy rövid „brigádgyűlést” – fűzi hozzá Varga Lajos –, ahol mindenkinek megköszöntem a részvételét, és nem feledkeztünk el az Erzsébetekről sem.

A társadalmi műszakokból származó pénz elosztásáról Sigora Irma szb-titkár elmondta, hogy az összeg felosztásáról a szakszervezet tt. bizottsága dönt. Ők ugyanis összegyűjtik a nyugdíjsejtelvényeket, és ezek ismeretében döntenek arról, hogy ki, milyen összeget kapjon meg – még karácsony

előtt. Ezt azonban ismertetni fogják a brigádvezetőkkel.

Végül, kommentár nélkül, a társadalmi műszak számszerű adatai: 230 fő, 1447 munkaóra teljesítésével 29 969 Ft értékű munkát végzett. Ezek a számok önmagukért beszélnek, hiszen tudjuk, milyen lelkes munka áll a számok mögött. Minden résztvevőnek köszönjük, hogy örömet okozhatunk vállalatunk alacsony jövedelmű nyugdíjasainak, és reméljük, hogy még beszámolhatunk később is hasonló társadalmi műszakokról!

K. K. J.

Hobbi

Őszi talajművelés

Kertünk termésének betakarítása, tárolása után minden körülmények között el kell kezdenünk az őszi talajművelést.

A kiskertben termesztett zöldségfélék csak akkor hálalják meg a rájuk fordított munkát, ha fejlődésükhöz biztosítjuk a megfelelő laza szerkezetű talajt. Ezek a feltételek biztosítják hogy a talajban a hasznos baktériumok a növények számára lehetővé tegyék a tápláló anyagok felvételét.

Ásózás előtt 100 négyzetméteres konyhakert részére kb. (ez egy közepes érték) 4–5 q szerves trágyát terítünk el, erre szórjuk a pétisót (2 kg), káilit (3 kg) szuperfoszfáttól 4 kg-ot. Ezt beásózzuk. Ásózásakor ne törekedjünk, hogy a forgató föld sima legyen. A csapadék befogadására, felfogására a „hantos” föld jobb, a fagy el fogja végezni jótékony hatását és tavasszal vetés előtt a fagyolt porhanyó földet csak elgerezélyezzük. Szeretném megemlíteni, hogy a zöldségfélék a frissen trágyázott földet nem szeretik, épp ezért fontos az őszi trágyázás, talajelőkészítés.

Gyümölcsfáinkat lombhullás után trágyázzuk. Egy vödör mennyiségű szerves trágyára hintünk kb. 30 dkg vegyes műtrágyát és sekélyen beásózzuk. Tekintettel arra, hogy a gyümölcsfák gyökérzete sekélyen helyezkedik el mélyen ne ásunk, mert a fellazított talajon át könnyen elfagyhat a gyökérzet. A lehullott lombot beásózásánál sokkal jobb, ha azt elégetjük. Ugyanis eléggé vírus fertőzötték a levelek és beásástól azok nem pusztulnak el.

Szőlők talajművelése is elengedhetetlen. Amennyiben nem tudunk ásózni (szórás miatt) úgy villakapával lazítsuk meg a földet a csapadék befogadása és a talaj szellőztetése végett. Ha szőlőket trágyázzuk, annak mélyen való bemunkálása igen fontos, mivel a trágyát a felszívó gyökérzet közelébe kell juttatni. Csak úgy érvényesül igazán hatása. Mivel a trágya mélyre (kb. 40 cm) való juttatása fáradságos és költséges munka (2–3 év) a talajba juttatunk. Ugyanis káliból és szuperfoszfáttól annyit vesz fel a szőlő, amennyire szüksége van. Csak a pétisó az, amelyet minden mennyiségben felhasználunk. Epp ezért abból csak keveset adagolunk és évente. Szerves trágyát termő szőlőben kb. 4–5 évenként juttatunk a földbe, tőkére számítva kb. 25 kg-ot és erre szórjuk rá a kevert szemcsézett kb. 1 kg műtrágyát. Ezzel a mennyiséggel évekre biztosítjuk szőlőkben a tápanyagot. Pétisóból tavasszal 10–15 dkg-ot adagolunk tőkénként. Ezzel egész évi nitrogén mennyiségét biztosítjuk.

Drávavölgyi József

Összevont párttaggyűlés

Színvonalas munka

1983. november 16-án tartotta a Pécsi Dohánygyár párt-összevont párttaggyűlést. A taggyűlésen a pártvezetőség adott számot az éves tevékenységéről. A városi pártbizottság részéről megjelent dr. Varga Jenő elvtárs, a Pécsi Dohánygyár instruktora. A beszámoló anyagát Kárpáti Károlyné, a pártvezetőség titkára terjesztette elő.

A beszámoló anyagából tömören az alábbiakat emelném ki: a pártvezetőség testületi munkáját tervszerűen végezte. Munkatervük a pártélet különböző területeinek feladataira épült. Éves munkájuk során megkülönböztetett figyelmet fordítottak a gazdasági munka segítésére, az esetenként előforduló hiányosságok megszüntetésére. A jövőben a ve-

zetőség részéről tovább kell javítani az együttműködést a vállalat szakembereivel. A pártépítési munka tervszerű és folyamatos. Bátran épít a vezetőség, a KISZ-ajánlással, a párt soraihoz kerülő fiatalokra. E területen azonban nagyobb lehetőségek mutatkoznak, amelyeket jobban ki kell használni.

Mint minden évben, most is színvonalas tevékenységről számolhatott be a vezetőség az ideológiai nevelő- és tömegpropaganda-munka területéről. ML estj középiskolát, politikai vitakört és tömegpolitikai tanfolyamokat működtetünk. A pártvezetőség megfelelőnek ítéli a KISZ, a szakszervezet, a Hazafias Népfront, az MHSZ, a szocialista brigádok és egyéb tömegszervezetekben tevékenykedő párttagjaink arányát és az ott végzett ideológiai munkájukért elismerés illeti őket. A párt vezető szerepe és politikája következetes érvényesítésének egyik döntő feltétele az, hogy az irányító posztokon a munkáshatalom, a szocializmus építése következményeinek minden vonatko-

a még jobban összehangolt, szervezettebb, hatékonyabb, szigorúbb munkafegyelem betartásával tarthatók meg, és ez lehet a jobb eredmények elérésének is egyik alappillére.

A beszámoló anyagából párttagjaink hozzászólásaiban egyértelműen, illetve azt építő jellegű felvetésekkel egészítették ki. A vezetőség munkáját a városi pártbizottság nevében dr. Varga Jenő elvtárs értékelte. Végezetül a városi pártbizottság elvárásait is figyelembe véve a taggyűlés az 1984. évi munka végrehajtása és erősítése érdekében az alábbi határozatok fogadta el egyhangúlag:

– Fokozatosan törekedni kell a pártfegyelem és pártegység erősítésére, szilárdítására;

– nagy gondot kell fordítani a szocialista tudat állandó és hatékony fejlesztésére;

– a munkahelyi feladatok továbbra is legyenek a pártunk középpontjába állítva. Szükséges, hogy a gyár dolgozóit hatékonyabban vonjuk be a döntések előkészítésébe. A pártvezetőség hatékonyan ellenőrizze a gazdasági munkával kapcsolatos határozatait;

– a pártépítés folytonosságát állandóan biztosítani kell a gyártás, csomagolás, illetve a tmk területén, különös figyelemmel a KISZ irányában.

A közösségért tevékenykedő építő jellegű munkája továbbra is kapjon nagyobb megbecsülést, elismerést erkölcsi vonatkozásban is.

Végül Kárpáti Károlyné kiadta a pártmunkáért „Emléklap”-ot adott át Márcs Bélánának, Móri János oadaó, lelkiismeretes pártmunkájáért pénzzalomban részesült. Két fiatal párttag – Keresztes József és Buda László – a taggyűlésen kapta meg párttagsági könyvét.

Kiss József

zetőség részéről tovább kell javítani az együttműködést a vállalat szakembereivel. A pártépítési munka tervszerű és folyamatos. Bátran épít a vezetőség, a KISZ-ajánlással, a párt soraihoz kerülő fiatalokra. E területen azonban nagyobb lehetőségek mutatkoznak, amelyeket jobban ki kell használni.

Mint minden évben, most is színvonalas tevékenységről számolhatott be a vezetőség az ideológiai nevelő- és tömegpropaganda-munka területéről. ML estj középiskolát, politikai vitakört és tömegpolitikai tanfolyamokat működtetünk. A pártvezetőség megfelelőnek ítéli a KISZ, a szakszervezet, a Hazafias Népfront, az MHSZ, a szocialista brigádok és egyéb tömegszervezetekben tevékenykedő párttagjaink arányát és az ott végzett ideológiai munkájukért elismerés illeti őket. A párt vezető szerepe és politikája következetes érvényesítésének egyik döntő feltétele az, hogy az irányító posztokon a munkáshatalom, a szocializmus építése következményeinek minden vonatko-

Komplex vizsgálat után

Az üzemi konyháról

Ez év első felében több dolgozó kifogásolta az üzemi konyha szolgáltatását, az ételek minőségét, ezért a szakszervezeti bizottság kezdeményezésére a vállalat gazdasági vezetője komplex vizsgálatot rendelt el a területen. A vizsgálatban a belső ellenőrlés mellett részt vett a pártbizottság tagjai is, a szociálpolitikai előadó, a rendész, a termelési osztályvezető és a számviteli osztályvezető-helyettes. A vizsgálat kiterjedt a szemlélyi-tárgyi feltételekre, az üzemi étkeztetésre, a dolgozók véleményének meghallgatására, a különböző nyilvántartások ellenőrzésére, a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos kérdésekre, valamint a bizottság tagjaitól javaslatot kértünk az üzemi étkeztetés továbbfejlesztésére.

A vizsgálat hasznosnak bizonyult, mert az üzemi konyha vezetője elmondhatta azokat a gondokat, amelyek munkáját akadályozzák (pl. kevés a létszám, időnként nehézség az anyagbeszerzés, a műszaki állapot nem kifogástalan, akadályozza a karbantartás stb.), a vállalat gazdasági és társadalmi vezetői is jobban megismerték ezt a területet, így konkrétan meg tudtuk határozni azokat a feladatokat, amelyeket ezzel kapcsolatban kell végezni.

A problémafeltáró megbeszélésen olyan döntés született, hogy hűtőgépeket, burgonyahámzó gépet, robotgépet biztosít a vállalat a konyha részére, ezzel az ott dolgozók

munkáját könnyíti meg, illetve lehetőség nyílik nagyobb mennyiségű élelmiszer megszerzésére a vállalatnál.

Az anyagbeszerzés megkönnyítésére gépkocsit biztosítottunk a konyhavezetőnek, ezzel is tehermentesítettük, több ideje marad a dolgozók irányítására, ellenőrzésére.

Az étkezésben részt vevő dolgozóink kétharmad részét megkérdeztük, hogy vannak-e megelégedve az ételek minőségével, mennyiségével, van-e valami javaslatuk, kérésük. Általában az volt a vélemény, hogy a mennyiséggel nincsen probléma, azoknál, akik az első turnusban ebédelnek. Azok, akik a délutáni órákban ebédelnek, nem mindig kapnak megfelelő adagokat, és az étel minőségileg sem kifogástalan (pl. hideg). Higiénia szempontjából azt kifogásolták, hogy nincs mindig rendszeres letörölve az asztal, ott hagyják a használt edényeket, esetenként víz sincs odakészítve, és a felszolgálók nem viselnek tiszta kötetnyet. A választékkal kapcsolatban dolgozóink elmondták, hogy a bővítést nem igénylik, egyfelét főzzenek, de az jó legyen, és a menüt megfelelően válogassák össze. Javaslatként számításba vesszük az önkiszolgálás lehetőségét is, ez azonban csak a jövő évben valósulhat meg, mert ehhez hosszabb technikai előkészületek szükségesek.

A vizsgálat kitért az étkezés kapcsolatos nyilvántartások ellenőrzésére is, és megállapították, hogy abban néhány jelentéktelen formai hiányosságon kívül kifogás nincs. A bevételezési bizonylatokat szabályosan vezetik, a konyhai anyagkiadó is naponta szabályosan állítja ki a kivételzési bizonylatokat. A nyilvántartó készletek, anyagkartonok áttekinthetőek, naprakészek. A hűvégi elszámolás néhány kivétellel pontos volt, a konyhavezető figyelmét felhívják arra, hogy havonta pontos készlet-egyeztetést végezzen.

A társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos vizsgálat kiterjedt az élelmiszerraktárak rendjére, zárás biztonságára, árubeszerezés módjára, lebonyolítására. A bizottság illetékes tagja megállapította, hogy a raktárak zárait az utóbbi időben gyakran kellett cserélni, mert elveszték a kulcsok. Ez visszaélés ad lehetőséget, ezért a raktárak zárására, valamint a kulcsok elhelyezésére konkrét döntés született.

A vizsgálatot végzők olyan javaslatot tettek a vállalat igazgatójának, hogy járuljon hozzá a konyhai dolgozók ebédjegyterítésének csökkentéséhez. Az üzemi konyhán állandó munkaerő-probléma van, ezzel vonzóvá lehetne tenni ezt a munkát.

A megbeszélés azzal zárult, hogy igazgató elvtárs – mindazon területekre, amelyek az üzemi konyhával kapcsolatban vannak, ott munkát kell végezniük – határidő megjelölésével utasítást adott a feladatok elvégzésére.

Sigora Irma

Téli estéken

Dívat a nosztalgia, a múlt nosztalgia, a régi szép idők gátlástalan felidézése, egyes dolgok ész nélküli utánzása, a visszaemlékezések írása, a történelem néhány pillanatának „átigazítása”... A minap a buszon hallottam: „Bezzeg régen, akkor a tél tél volt, a nyár nyár, novemberben akkora hó esett, hogy csak pékláppal tudtuk magunkat kiásni... meg azok az áldott szénszűnetek az iskolában...” Hát, ami igaz, az igaz! Az idei tél eddig legfeljebb csak kellemetlenségeket okozott, a tüzelőkészletek nagyobb mértékben fogynak a vártnál, a gáz- és villanyórák ész nélkül pörögnek, ki-kimaradnak a buszjáratok hidegebb reggeleken... de hó az nincs. Bár sokak szerint a behavazott utcákat is jobb az ablakon belülről szemlélni, elnéző mosollyal azok iránt, akik csetleken-botlanak, csúszkálnak a Jeges, lucskos járdán, úttesten (mert a köztisztaság ismét felkészült...), meglepődötten bekapcsolni a televíziót, felhajtani egy kupica pálinkát, netán jól fűszerezett, forralt bort inni, vagy csak egy csésze kitűnő grúz teát... leemelni a polcra egy könyvet...

Mint ahogy őseink is tették, felhajtottak egy pohárka szilvóriumot, leemelték a polcra a kalendáriumot, s csak úgy olvastak. Engem, ha nem is a nosztalgia, de a kíváncsiság vezérelt, mikor leemeltém a könyvespolcra néhány évkönyvet, napitár, kalendáriumot, hogy miként is festett például az 1929-es esztendő havas krónikája: 1929-ben a Karácsony szerdára és csütörtökre esett, a Nap kél 7.46-kor, nyugszik 16.15-kor. Időjárás-előjelzés: 17-ig borús idő, 23-ig derült hideg, majd ezt követően csikorgó hideg, téli idő.

„A Karácsonyra szánt csomagok, disznótoros kóstolók belőlre bérmentesítve is feladhatók!” „1929-ben a kukoricát, krumplit, szőlőt és egyéb veteményeket alaposan megtisztelték ugyan a szárazság, de búzában és rozsból olyan bőséges volt a termés, amilyenre évtizedek óta nem volt példa. Huszonnégy millió métermázsza búza termelt Magyarországon. Hatalmas mennyiség ez, de fájdalom, az árak nem voltak olyanok, minőket a kitűnő minőségű magyar gabona megérdemelt. Ha pedig a gabonának nincs ára, akkor természetesen, hogy egyéb élelc-szükségleti cikkeknek telmegy az ára. Így történt most is. Különösen a hús és a zsír drágult majdnem negyedével. Hiába is tanácskoztak a drágaság ellen, egész télen nem tudtak rajta segíteni. Kiemelkedő mozzanata volt az esztendőnek a New York-i Kosuth-szobor leleplezése. A szobor New York egyik leg szebb terén emelkedik. A magyar zarándokok hajóját óriási lelkesedéssel ünnepelte az amerikai nép. Szent István napján aztán az Amerikában élő magyarok visszaadták a látogatást és tömegesen jöttek el az óházába.”

Nagy Képes Friss Naptár, 1932:

„A rádió a kisemberek szolgálatában. A magyar rádió hozzálátott olyan közvetítő — relais — állomások építéséhez, amelynek segítségével az ország bármely pontján lehet majd hallgatni a legolcsóbb (8—10 pengő) készülékkel is a Budapestben, reggel 1/2 10 órákor kezdődő, s kevés megszakításal egészen éjfélig tartó, változatos műsorszámait. Ha megfordoljuk, hogy a rádió reggeltől éjfélig szinte szakadatlanul szórakoztat, tanít, gyönyörködtes, s mindez naponta csak nyolc fillérre — a mai árak mellett alig többre, mint egy tojás árának felébe — ke-

rül, akkor valóban kétségbevonhatatlan, hogy a rádióval a nép legjobb barátja köszönt be hajlékunkba.”

Kis Újság Nagy Képes Naptára 1936:

„Az új dohányzó jelszó. Dohányozni jó. Nálunk meg éppenséggel különösen jó, mert a magyar dohányjövédék szivarjai és cigarettái világszerte elismerten kiválóak. És milyen dús választékot nyújtanak a jóból és legjobból. Mindig enyhe szivdobogást keltenek, ha a gyönyörűséggel teljes szivar- és cigarettáit végigolvassuk. Milyen pompás szivarok: Regalia, Media, Operas, Britannica, Novitas, és milyen remek cigaretták: Cleopatra, Pharao, Khedive, Memphis, Extra, Mirjam, Tessék válogatni belőle. Mindgyárt szebbnek látja az életet, derűsebbnek a jövőt. Szóval a Dohányjövédék atyailag gondoskodik rólunk, nagyszerű cigarettákat és szivarokat gyárt, mi azonban — nem a jót szívjuk. Nehéz volna elmondani hogyan történt ez a fordulat, hogyan kapott rá a dohányzó társadalom túlnyomó része az olcsóbb és ezért gyöngébb fajta tüstölnivalókra. Tény, hogy most nyakig ülünk benne. Készséggel megfizetjük a jó vascora meg a jó fekete sószor borsos árát, de utána nem a pár fillérbe kerülő jobb cigarettát, vagy szivart szívjuk, hanem a sokkal gyengébbet. Hát ezen változtatni kell. Itt az ideje, hogy a dohányzás megint élvezetes legyen. Ennek pedig csak egy módja van, ha újra visszaváraszoljuk — legálábbis ebben — a régi, jó idéket és újra a jobbat szívjuk. Szívjunk tehát jobbat és azt is szívjuk Nikotexes minőségben. Nem frázis és nem túlzás, hogy a Nikotex védi az egészségét. Legyen tehát az dohányzó jelszó: szívjunk jobbat, szívjunk Nikotexet.”

Ugyanez a kalendárium 1937-ben, Kevesen tudják c. rovat:

„Kevesen tudják, hogy az első napilap Julius Caesar alapította Kr. e. 59-ben Acta Diurna címmel. Ez az újság azonban csupán egy példányban készült, s nemcsak közérdekű, hanem magánhíreket is közölt. Az első alkoholelleses ligát II. Ramszesz egyiptomi fáraó alapította Kr. e. 1350-ben. A viteldijmért az ókorban is ismerték. A római viteldijmért-óra hanggal jelezte a megtelt utat, minden megtelt mértől után egy-egy kavics hullott a készülékben lévő bronz edénybe. A kerékpár első feltalálója az arab Rabi ibu Zidáj Kr. u. 656-ban, aki saját szerkesztésű géppel gyorsabban haladt, mint a tevé. Az önműködő gép is régi találmány. Az időszámítás utáni második században az alexandriai templomokban a szenteltvízből csak az kaphattak, aki a készülékbe egy obulust dobott. Feltalálója Heron volt, a híres matematikus.”

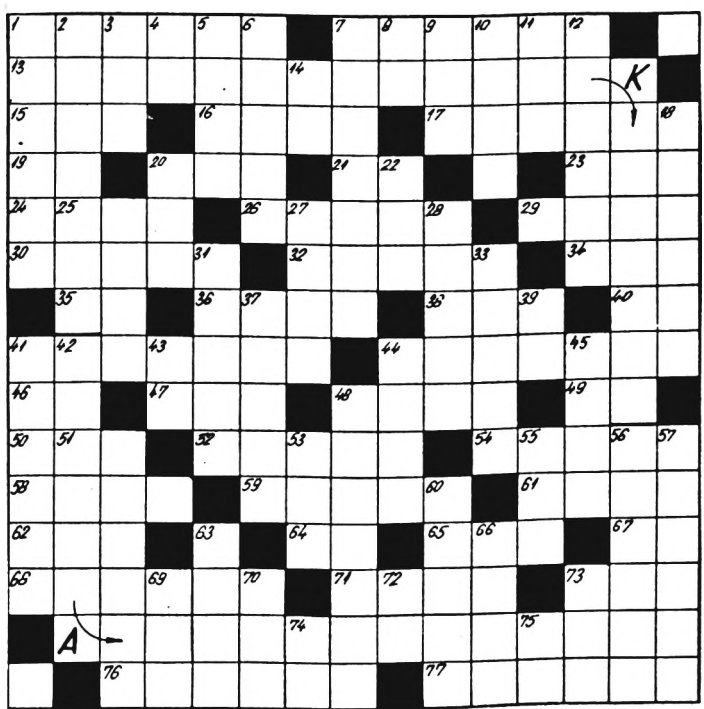
„A régi egyiptomiak félték az elmúlástól, ezért emeltek piramisokat, ezért balzsamozták be halottaikat, ezért tettek a sírokba étellel, itallal megrakott edényeket. A mai kor lihegő, vagyont gyűjtő, mások testén keresztül gázoló, csak önmagával törődő embere sem okosabb a régi egyiptomiaknál. S azt hiszi, boldog, míg a végén az összeroppant idegek, a kórház, vagy a tébolyda éberszti a szörnyű valóságra, hová futok, hová lihegek volta-képpen?”

S a tanulság? Nincs tanulság — karácsony van és karácsonyi jószág, karácsonyi boldogság. És csak tőlünk függ, hogy pár napig legyünk-e részesei, vagy egész életünkre.”

Megjelent a Kis Újság Nagy Képes Arany Naptárában, 1937. december, azaz télelő, azaz Karácsony havában.

Horváth István

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Jövés-menés iránya. 7. Dunántúli hegység. 13. Balassi Bálint verséből idézzük: „Júlióra hogy találék, örömbömben így köszönék” (folyt. itt és a függ. 42. sz. sorban.) 15. Eleven, 16. Népszerű slágerénekes (János). 17. Közösség egyede rendszeresen fizeti. 19. Kínai hossz mérték. (kb. 33 cm). 20. Bim... 21. Előadás röv. 23. ÉHA. 24. Az említett dologba. 26. Becézett lbolya. 29. Dunakeszi része. 30. Szervízor. 32. A koordináta-rendszer kezdőpontja. 34. Itrium, jód és urán. 35. Szibériai folyó, vissza. 36. Szökkenő. 38. Azonos betűk. 40. Hosszú morzejel. 41. Annak ellenére. 44. Fajtisza ló. 46. Görög betű. 47. Abécé részlet. 48. Küzdelem. 49. aaaa! 50. Urán, nitrogén és a szén vegyjele. 52. Úveges fa. 54. Világhírű norvég drámaíró (Henrik 1828—1906). 58. Porból leülepedett, sárgás közet. 59. Részére. 61. Lábakon álló háziipari eszköz. 52. A Szabó család egyik szereplője. 64. Atmoszféra fizikai rövidítése. 65. Aki kevert betűi. 67. Kiejtett betű. 68. Belga királynő (1905—1935). 71. Rádióaktív elem. 73. Nagyon régi. 76. Építménytámasszal ellát. 77. Kezdetleges, egyfogatú szeker.

Függőleges: 1. Magyar film Dózsáról. 2. Légtéri fényjelenség síkságon. 3. Fizikai fogalom. 4. Vissza: szolmizációs hang. 5. Súlymérték. 6. Óriás erejű energiával kapcsolatos. 7. A leghíresebb: Benedek Elek. 8. Rosszallást fejez ki. 9. Bálna. 10. Pan párja. 11. En-

gedély röv. 12. Hangulat. 14. FO. 18. Foltos bundájú amerikai vadállat. 20. Becézett Beat-rix. 22. Az említett személy. 25. Orosz szimbolista költő (Alekszandr Alekszandrovics 1880—1921). 27. Erős fűszer. 28. Savanykás bogyó. 31. Nebuló. 33. ... Petrick Soma: festő, Petőfi S. barátja volt, s több képen megörökítette a költőt. 37. Nőalak a Rigolettóból. 39. Sir. 41. Római tartomány volt. 42. A versidőzet befejezése. 43. Kifogástalan; vissza. 44. Mint a vízsz. 48. sz. sor. 45. Dunántúli megyéből való. 48. Pénzt helyettesítő érme. 51. Kukoricacsó torzsája. 53. Van kevert betűi. 55. Büntető törvénykönyv. 56. Ennivaló. 57. Becézett nő; név. 60. Hangozan szál. 63. A kék és a vörös keveréke. 66. Az egyik szülő. 69. A kérelemben és a terelőlőben ez a közös. 70. DMP. 72. Jegyvez. 73. Az élet tartalma, életkor, fordítva. 74. Ok! 75. Állati lakás.

Beküldendő a vízszintes 13. és a függőleges 42. sorok helyes megfejtése, 1984. január 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: „Árokspart árva éke, talpig fegyverbe öltözöl, pedig lelked csupa béke.” Könyvjutalmat nyert: Ignác Margit, csomagolás, Kiss József, filterosztály, Laufer Péter, csomagolás.

A keresztrejtvényt Biczó Dezső készítette.

Sport

A termekben

Eljött a tél, elérkezett a terem, az időjárás viszontagságaitól védett helyen megrendezendő sportversenyek ideje. Ilyen sportág például a sakk, mely a legjobban ráérők kedvenc időtöltése.

Nagy örömmel gondolunk azon üzemek dolgozóira, akik lehetőséggel bírnak e szép szellemi sport üzésére. Gyárunkban régi hagyományai vannak a sakkozásnak. Ezt bizonyítja a számos nagy verseny lebonyolítása és azokon a rangos helyezések elérése.

Vállalatunk sakkcsapata kiválóan képzett versenyzőkből áll, akik már jó néhány városi és megyei szintű versenyen jó eredménnyel helyt álltak. Az utóbbi időben csökkent ezen versenyek száma. Ebből a hullámvölgyből segít biztosan kilábalni a városi KISZ-bizottság versenykiírása, mely szerint december 17-én a Baranya megyei KISZOV székházban városi szintű sakkversenyt rendeznek, melyen vállalatunk sakkcsapata is részt vesz.

1. MÁV pályafenntartók	30 pont 48-20
2. Műszergyár	28 pont 43-17
3. Dohánygyár	26 pont 46-19
4. DEDÁSZ	21 pont 35-23
- Külön eredmény, hogy a hánygyár kiváló focistája, bajnokság gólkirálya a Dohánygyár, Marton László

Lövészverseny Debrecenben

Ha paraszthajszálnyi különbséggel is, de egy versenyen mindig a jobb a nyertes. Így történt ez Debrecenben is, ahol a társvállalatok és a Kutatóintézet legjobb céllovói mérték össze erejüket. Ezen a délelőttön a kiváló lövők közül álló hazai gárda — csapatonként, ezernél több köregegyenlyen teljesítmények mellett; — hazai pálya előnyeit élvezve — 5 körrel előzte meg versenyzőinket.

A házigazda dicsőreget érdemel, a színvonalas rendezésért és nem utolsósorban azért, mert ezzel a versenyrel egy régi hagyományt elevenített fel, erősítve az ipar vállalatok közötti együttműködésnek indult szálakat.

A sportszerű baráti légkörben lefolyt verseny nemcsak a honvédelmi felkészülést szolgálta jól, de az oldott hangulatú külön programok közt ki-

épültek és megerősödtek olyan kollegiális kapcsolatok, melyek a vállalatok közti összefogás, a munka terén gyümölcsöztethetők.

A vandorkupát, — melyet a gyárak közti versenyre a Debreceni Dohánygyár alapított, — a következő versenyig most ők fogják őrizni.

Az összetettben nem sikerült ugyan feltenni a pontot az I-re, de versenyzőink bőven arattak babérokat, nyertek értékes díjakat az egyéni versenyszámokban. Eredmények: Csapat: I. Debreceni Dohánygyár, II. Pécsi Dohánygyár, III. Egri Dohánygyár. Egyéni összetett: Női: 2. Gardnő Kónya Klára, Férfi: 2. Huber Jenő

Kísputed: I. Papné Barta Katalin, II. Gardnő Kónya Klára. Léggpuska: férfi: II. Perlaky József.

Sportpisztoly: I. Huber Jenő Léggpisztoly: I. Huber Jenő. Gratulálunk Papné, Gardnő, Keszténé összetételű női és a Molnár, Perlaky, Huber összetételű férficsapat tagjainak a sikeres szereplésért, a Pécsi Dohánygyár hírnevének erősítéséért és Bacskónénak, aki egy ilyen versenyen önzetlenül vállalta a csapatban a tartalék szerepét.

Debreceni lövészársainknak pedig ígérjük, hogy a jövő évi pécsi fordulóban le vesszük vállukról a kupa megőrzésének „nyomasztó” súlyát.

HÍREK

A IV. Országos Minőségügyi Konferencia megrendezésére december hónapban kerül sor „Minőség — Műszaki fejlesztés — Termelési kultúra” címmel, melynek közel 1000 fős hallgatója nem csatlakozott a meghirdetett ígéretes programhoz. Az időszaki tartalmi kérdések ismertetésére lapunk későbbi számában is sort kerítünk.

November 16-án fizették ki a gyárban a KST-t. A takarékoságnak ezt a módját 266-an választották ebben az évben, s — minden bizonnyal jól jön karácsony előtt! — összesen 1 millió 300 ezer 447 forintot vettek fel a tagok.

Regényi Istvánné